

Ekologizácia energetiky je nielen trend, je to nevyhnutnosť

Rozhovor s ministrom hospodárstva SR Petrom ŽIGOM pre Parlamentný kuriér pripravil publicista Jozef Šucha.

Podnikatelia od každej novej vlády a každého ministra hospodárstva očakávajú zjednodušenie a zlepšenie podmienok a prostredia, v ktorom robia biznis. Čo pre nich plánujete urobiť vy?

Hoci ministerstvo hospodárstva nemá v rukách všetky nástroje, budeme sa snažiť zlepšiť podnikateľské prostredie. Podľa Doing Business, jedného z najreprezentatívnejších rebríčkov, ktoré merajú podmienky na podnikanie, sme urobili za posledné roky veľký pokrok – zo 46. miesta sme postúpili na 29. pozíciu. Radi by sme v tom pokračovali. Zameriavať sa chceme najmä na znižovanie cien elektrickej energie, administratívnej záťaže, či sprehľadnenie pravidiel investičných stimulov. Podporovať chceme inovácie, startupy a podobne.

Ako na to chcete ísť, keďže sám konštatujete, že rezort hospodárstva v rukách všetky nástroje nemá...

...preto sa budem usilovať nájsť dohodu s ministerkou spravodlivosti a šéfom rezortu financií v tom, ako pokročiť v oblastiach vymožiteľnosti práva, skrátení súdnych konaní, daňového a colného zaťaženia. Na pôde ministerstva hospodárstva sa vybudujeme tím ľudí, ktorý bude dôkladne analyzovať podnikateľské prostredie. Na základe týchto analýz potom budeme môcť prijímať optimálne a ciele opatrenia, napríklad v oblasti investičných stimulov.

Investičné stimuly vy sám považujete za deformáciu trhu. Čo teda s nimi?

Platí, čo som povedal. Lenže platí aj to, že

sme v konkurenčnom prostredí. Tak ako konkurujú firmy, podobne aj štáty navzájom súperia v oblasti atraktivity, lepšieho podnikateľského prostredia a týmito prostriedkami lákajú investorov. Samozrejme, treba rozlišovať etalónových investorov, ktorí môžu zásadne ovplyvniť charakter priemyselnej výroby na Slovensku. O nich má záujem každá krajina a urobí pre ne maximum dovoleného. U nás sú to automobilky, ktoré zo Slovenska urobili svetovú veľmoc v produkcii vozidiel. Iným typom sú investori v hladových dolinách, a k nim treba zasa pristupovať inak. V každom prípade, v súčinnosti s našim analytickým tímom a s rezortom financií budeme hľadať optimálne cesty pridelovania stimulov.

Spomenuli ste znižovanie cien elektriny pre firmy, po ktorom volá slovenský priemysel a poukazuje na zahraničie, kde sú podstatne nižšie.

Počas prípravy tiež do programového vyhlásenia vlády za ministerstvo hospodárstva sme sa stretli so všetkými relevantnými podnikateľskými združeniami a asociáciami. Slovenskí podnikatelia nás upozornili, že v porovnaní s ich zahraničnou konkurenciou majú o 20 percent vyššie ceny elektriny. Dôvodom je súčasné nastavenie tarify za prevádzkovanie systému (TPS), v ktorej je zahrnutá podpora obnoviteľných zdrojov, baníctva, a poplatok za kombinovanú výrobu elektriny a tepla. Celkovo tieto zložky predstavujú 450 až 600 miliónov eur, z toho 360 miliónov tvoria obnoviteľné zdroje, 90 až 100 miliónov tvorí baníctvo a zvyšok kombinovaná výroba elektriny a tepla.

Čo s tým?

Budeme sa snažiť zmeniť túto tarifu tak, aby jej určitú časť priamo hradil štát. Majú to tak napríklad v Česku a v Nemecku. O tejto možnosti už viem rokovania s ministrom financií. Znižovanie cien elektriny bude závisieť aj od zdrojov, ktoré na tento účel bude môcť uvoľniť.

V predkladacej správe k Energetickej politike SR, ktorá bola v novom znení schválená v máji 2014, sa zdôrazňoval kladný dosah opatrení na životné prostredie a ekologizáciu energetiky. Aký je váš názor na súčasnú situáciu v slovenskej energetike z tohto pohľadu?

Rovnaký, aký bol uplynulých štyri roky, keď som pôsobil vo funkcii ministra životného prostredia. Ekologizácia energetiky je nielen trend, je to nevyhnutnosť. Ako Slovenská republika máme záväzky vo vzťahu k EÚ, nedávno schválená Parížska dohoda takisto hovorí jasnou rečou. Od fosílnych palív sa usu-

puje, naopak dôraz bude na oblasti obnoviteľných zdrojov energie. Jedným dychom však dodávam, pri zohľadnení ekonomických parametrov, presne z dôvodov, o ktorých sme hovorili v predošlých otázkach.

Vláda zaradila medzi priority v oblasti energetiky dostavbu tretieho a štvrtého bloku jadrovej elektrárne Mochovce. Dá sa toto rozhodnutie chápať aj v tomto kontexte?

Mochovce sú už v takej fáze rozpracovanosti, že by bolo nezmyslom, keby sa zvyšné dva bloky nedostavali. Preinvestovalo sa tam 4,5 miliardy eur a štát ako 34-percentný akcionár v Slovenských elektrárnach má záujem, aby investície, ktoré do projektu vložil, neboli zmarené. Vzhľadom na súčasné nízke ceny elektriny sa síce Mochovce nateraz nejavia ako rýchlo návratný projekt, môže sa to však zmeniť. V každom prípade zvýšia energetickú bezpečnosť krajiny a umožnia vyvážiť elektrinu do zahraničia i postupne utlmiť elektrárne, ktoré spaľujú uhlie a produkujú emisie.

Ďalšou páličivou témou je tranzit plynu. Plynovod Eastring, ktorý nám umožní diverzifikáciu zdrojov plynu, získal v novembri 2015 štatút tzv. projektu spoločného záujmu EÚ, čím sa zvýšil predpoklad jeho realizácie. V súčasnosti však vyvíja iniciatívu aj Rusko, ktoré má záujem budovať plynovod Nord Stream, ktorý by privádzal ruský plyn na západ, ale mimo Slovenska, čím prideme o príjem za prepravu plynu, ktorý v súčasnosti ide cez naše územie. Aké je stanovisko Slovenska k týmto projektom?

Posledných štyridsať rokov bolo Slovensko v plynárenstve dôležitým európskym hráčom, veď hlavný plynovod z Ruskej federácie do západnej Európy viedol práve cez naše územie. Objem prepraveného plynu postupne klesal, z pôvodných 90 miliárd kubických metrov na dnešných 50 miliárd. Súvisí to aj s výstavbou prvej časti plynovodu Nord Stream, cez ktorý však prúdia len polovičné objemy dodávok plynu. Nord Stream 2 považujeme za projekt, ktorý zmení pozíciu Slovenska ako významného hráča v plynárenstve. Ak ho Rusi s Nemcami postaví, môže sa stať, že cez plynovod Bratstvo, ktorý prechádza aj cez Slovensko, nepotečie žiadny plyn, alebo len nízky objem. Okrem významných ekonomických škôd by to pre Slovensko znamenalo aj stratu vplyvu v oblasti obchodovania s plynom. S tým nemôžeme súhlasiť. A nie sme sami, na Európsku komisiu sa spoločným listom obrátilo deväť východo- a stredoeurópskych štátov vrátane Slovenska.